

אנעים זמירות

נתן וישצקי שר ניגוני חב"ד עתיקים

הניגון הוא קולמוס הנפש, כך אמר רבי שניאור זלמן מילאדי, מייסד חסידות חב"ד. כשאדם שר ומנגן ניגון שנוגע בו, אם ניגון של שמחה או של געגוע, הרי שבאמצעות הניגון הוא מבטא רגשות עמוקים של הנפש. למעלה מ-500 ניגונים כאלה יש בספרי הניגונים של חב"ד, אלו הם ניגונים שחלקם חוברו על ידי אדמו"רי חב"ד או חסידי חב"ד. רובם ללא מילים, כי יש תחושות ורגשות, מאוויים ותחינות שהמילים צרות מלהכיל, וניגון, ניגון כמעט שאיננו מוגבל.

שמונה ניגונים יש באלבום הזה, ניגונים מיוחדים ונוגעים ובקולו של נתן יש בהם כדי לגעת בנפשנו ולהיות קולמוס לנפשנו.

ברצוננו להודות למאסטרו **דורון שליפר** שהיה המנהל המקצועי של האלבום וכן ליווה בנגינתו את השירה, **לעילם רותם** על ההקלטה, דורון ועילם התמסרו והביאו את היכולות של נתן לידי מיצוי. למזמחה לניגוני חב"ד **הרב ישעיהו ווייס** מירושלים שליווה את הפרויקט במקצועיות ובסבלנות. תודה מיוחדת מגיעה ל**מיכאל הייצלר**, מיכאל היה המורה לנגינה של בנינו, מיכאל הכניס בהם נשמה ומקצועיות גם יחד.

בכל הכבוד,

הרב זלמן ודבורה וישצקי

Rabbi@chabadbasel.com

הניגון מפולטבה

הרב החסיד ר' יעקב מרדכי בזפלוב היה רבה של העיר פולטבה שבאוקראינה במשך שלושים שנה מאז 1886. הוא היה מגדולי וחשובי חסידי חב"ד, וכשהיה מתפלל, היה הניגון הזה מלווה את תפילתו. שעות ארוכות ארכה תפילתו, והניגון הנוגה והעמוק נטול המילים הזה כמו הביא לידי ביטוי את מה שמילותיו לא הצליחו להכיל.

אנעים זמירות

את הניגון אנעים זמירות לימד הרבי מלובביץ את חסידיו בשמחת תורה של 1961 בשעות של לפנות בוקר. כהקדמה אמר אז הרבי כך: הסדר הוא שלמחרת יום כיפור, הנקרא "בשם השם", מתפללים בהשכמה. בעיירה אחת, כשהגיעו למחרת יום כיפור להתפלל, הם מצאו חסיד, רוקד מסביב לעמוד את הניגון של "שיר הכבוד". והוא היה כל כך שקוע בכך, שבמשך כל הלילה הוא שר ורקד כך, עד ששכח לגמרי שהוא צריך לשוב את הצום. לטעמי, המנגינה נותנת עומק לתפילה "אליך נפשי תערוג".

ששמיל

בשמחת תורה 1958 לפנות בוקר, בבית מדרשו שבברוקלין סיפר הרבי מלובביץ לחסידים על ששמיל. ששמיל, היה מנהיג קווקזי שניהל מלחמת גרילה מול רוסיה הגדולה שלמרות עוצמתה הרבה לא יכלה להם לששמיל ואנשיו. הקווקזים ישבו על ההרים ורוסיה למטה, לבסוף שינתה טקטיקה והציעה לששמיל הסכם שלום וכשירד אליהם, אסרו אותו והגלו אותו. בהיותו בגלות, הלחין ששמיל ניגון שבתחילה מבטא געגוע לעבר המפואר על ההרים, ובסופו מלא תקווה לעליה מחדש לגדולה.

יהודים ששמעו את הניגון, אמצו אותו והתאימו את הסיפור של ששמיל לסיפורה של הנשמה, שירדה מלמעלה עד למטה, כשהיא מחד מתגעגעת לעבר, אבל גם בטוחה שהעתיד יהיה נעלה לא פחות. בסיימו את דבריו, לימד הרבי את הניגון שלא היה ידוע לחסידים עד אז.

הבינוני

בינוני הוא היהודי שעובד את הבורא בכל מאודו ולא קל לו. הוא מתמודד כל יום מחדש. 'הבינוני' הוא תוצר של ספר היסוד של תורת חב"ד, ספר התניא.

הניגון שמבטא את תנועות נפשו של 'הבינוני' הולחן בתחילת המאה העשרים על ידי החסיד ר' אהרן חריטונוב מניקולייב שבאוקראינה, ואומץ על ידי רבי יוסף יצחק שניאורסון, השישי בשושלת חב"ד, עד שהוא נחשב לניגון שלו, מתוך חיבתו העמוקה לניגון.

יעזרה

המילים הם מתוך פיוט נפלא, מתחנן, מבקש ומאוד לבבי, שאנו אומרים בליל יום הכיפורים, בו אנו מתארים את שלשת שלבי היום הקדוש, את הערב הראשון המתחיל עם 'כל נדרי', את הבוקר שכולו תפילות ותחינות, ואת הערב של נעילת החג אז יש בידנו כבר תקווה.

כי רגע באפו

רבי אברהם ליסון היה חלק מנוף ילדותי בכפר חב"ד, איש חסיד חי ושמח. בנערותי יוצא הייתי מידי פעם בלילות שבת אחרי הסעודה לבית הכנסת המרכזי של כפר חב"ד לחזות בו בר' אברהם מתפלל. בזכרוני חקוקה תמונה של אולם בית הכנסת אפל ברובו, מעט אור פה ושם, ר' אברהם עומד בפינה השמאלית ומתפלל שעות ארוכות, לעיתים בדממה ולעיתים תוך ניגון חסידי שמדגיש את מילותיו וכמו נותן להם משמעות חדשה, אישית, פנימית. אין זו תפילה שבשגרה - יש כאן יהודי שמשיח את נפשו וליבו לפני ה'.

הפסוקים 'כי רגע באפו' מפרק ל' שבתהילים מבטאים תפילה ותחינה של יהודי לקונו, ר' אברהם הצמיד להם ניגון עתיק שמקורו מחסידים בני העיר קרמנצ'וק שבאוקראינה. הניגון החב"די העתיק, כמו מעצים את המילים ואת מה שהם מביאים לידי ביטוי.

תקעו בחודש

'תקעו בחודש' הוא ניגון שמספר סיפור על חסיד פשוט, שחזר לעיירתו אחרי שהיה בראש השנה ויום הכיפורים אצל הרבי, אי שם בערבות אוקראינה. האיש היה פשוט בידיעותיו ובשכלו, אבל בליבו בערה אש ליובאוויטשית רותחת. כשהם יושבים עם כוסיות משקה וקצת מלפפון חמוץ שאלו אותו חבריו 'נו, ספר נא לנו, מה היה אצל הרבי? חזור לנו על מאמר חסידות, אולי על דבר תורה או שיחה שאמר הרבי'. אבל החסיד, פיו היה חתום. לא רק שהוא לא הבין כלום ממה שהרבי דיבר, הוא גם בקושי שמע משהו עם כל הדחף והדחק שהיו שם בבית המדרש של הרבי.

זה אולי כואב לו, אולי זה גם מציק, אבל זה לא העיקר.

העיקר הוא, שהוא היה אצל הרבי, נשמתו כמו שבה ותודלקה בכל האנרגיה הרוחנית לה היא זקוקה להמשך המסע, לשנה הבאה.

עוד הם דוחקים בו שיספר משהו, החל הוא מנגן ניגון נוגה, ניגון שמספר את

הנסיעה ואת ההגעה, את השמחה ואת הכאב, את המרירות ואת הגעגוע. ניגון שמספר את הקשר של רבי וחסיד. שש מילים יש בו בניגון, שש מילים שהם 'הדיבור המתחיל', המילים המתחילות של שלושת מאמרי החסידות העמוקים והנשגבים אותם אמר הרבי בימים הנוראים: 'תקעו בחודש', 'בחודש השביעי' ו'שובה ישראל'. הוא אמנם לא השיג את תוכן המאמרים, אבל את העצם שלהם, את מהותם של המאמרים הוא בהחלט תפס והנה הוא מבטא אותם בניגון 'תקעו בחודש, בחודש השביעי. שובה ישראל'.

אין בו בניגון הזה נחמה, יש בו אבל חיבור, נו, וזה גם משהו.

אך לאלוקים

הניגון הוא ניגון חסידי עתיק, ככל הנראה מתחילת המאה ה-19. אמרו עליו שיש בו כדי להרים את האדם מן הגשם והחול אל הרוח והקודש.

המילים 'אך לאלוקים דומי נפשי' מפרק ס"ב שבתהילים יש בהם כדי לבטא את אחדותו ויחודו של הבורא, המתפלל והשר זועק ממעמקי ליבו ואומר רק לה' אני כמה, רק בו אני תולה את תקוותי, רק הוא מקור כוחי.

herausgegeben von:

Chabad Lubawitsch Basel

Rabbiner Zalmen Wishedski

Ahornstr. 33

CH-4055 Basel

E-Mail: rabbi@chabadbasel.com

IBAN: CH10 0077 0016 5425 9921 2

